

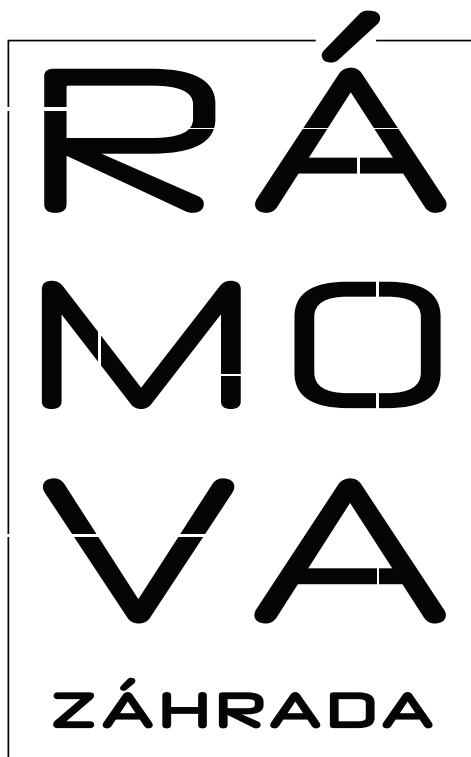
RÁMÓ VÁ ZÁHRADA

Arthur C. Clarke
Gentry Lee

preklad Patrick Frank

m a m
m a š

Arthur C. Clarke
Gentry Lee

Z angličtiny preložil
Patrick Frank

Arthur C. Clarke – Gentry Lee
Rámová záhrada

Prvé vydanie

The Garden of Rama © Arthur C. Clarke and Gentry Lee, 1991.
To discover more about how the legacy of Sir Arthur is being honoured
today, please visit www.clarkefoundation.org

Slovak edition © Vydavateľstvo MAMAŠ 2024
All rights reserved.

ISBN 978-80-8268-138-6

Obsah

NICOLIN DENNÍK
V KOZMICKOM UZLE
STRETNUTIE PRI MARSE
EPITALAMIUM
PROCES

NICOLIN DENNÍK

29. december 2200

Predvčerom o 10:44 pozemského greenwichského času vesmír uvítal Simone Tiassovú Wakefieldovú. Bol to neuveriteľný zážitok. Myslela som si, že viem, čo je to silná emócia, no nič v živote – matkina smrť, olympijské zlato v Los Angeles, tridsaťšesť hodín s princom Henrym, dokonca ani narodenie Genevieve pod bedlivým dozorom môjho otca v Tours – sa nedá porovnať s tým, keď som prvý raz začula Simonin plač.

Michael predpovedal, že sa dieťa narodí na Prvý sviatok vianočný. Svojím typicky rozkošným spôsobom nám vysvetlil, že Boh nám „dá znamenie“ tým, že naše vesmírne dieťa uvidí svetlo sveta v deň, keď sa mal narodiť Spasiteľ. Richard frflal ako vždy, keď sa O’Toole nechal uniesť náboženskou vervou. Keď sa však na Štedrý večer ozvali prvé silné kontrakcie, takmer sa dal presvedčiť aj on.

Noc pred Vianocami som spala dosť nepokojne. Tesne pred zobudením som mala nesmierne živý sen. Prechádzala som sa v ňom pri našom jazierku v Beauvois, hrala sa s obľúbenou kačičkou Dunois a jej divými spoločníčkami, keď ma oslovil čísi hlas. Nevedela som ho identifikovať, no rozhodne patril žene. Povedala mi, že pôrod bude mimoriadne komplikovaný, a ak chcem na svet priviesť druhé dieťa, musím vynaložiť všetku silu.

Na Vianoce sme si dali skromné darčeky, ktoré sme každý potajomky nechali vyrobiť Rámčanom, a ja som zaúčala Michela a Richarda pre prípad komplikácií pri pôrode. Simone by sa asi naozaj narodila na Prvý sviatok vianočný, keby som si tak bolestne neuvedomovala, že tí dvaja nie sú pripravení pomôcť mi s vážnejšími problémami. Azda len silou vôle sa mi podarilo oddialiť pôrod o dva dni.

Jednou z možných komplikácií bol pôrod koncom panvovým. Pred pár mesiacmi, keď sa malá ešte mohla relatívne voľ-

ne pohybovať, som si bola takmer istá, že je hlavičkou nadol. Posledný týždeň pred tým, ako si ustálila pôrodnú polohu, som zase mala pocit, že sa obrátila. Mala som pravdu len na poly. Nakoniec sa jej podarilo dostať do pôrodných ciest najprv hlavičku, no tvárou nahor, k bruchu. Po prvých seriózných kontrakciách sa jej hlavička nepekne zasekla v mojej panve.

V pozemskej nemocnici by pôrodník zrejme pokračoval cisárskym rezom. Aj keby nie, rozhodne by pozorne sledoval známky možného poškodenia plodu a s pomocou robotických nástrojov by sa snažil obrátiť Simone skôr, ako sa jej hlava zasekne v takej nebezpečnej polohe.

Ku koncu to nepredstaviteľne bolelo. Medzi silnými kontrakciami, ktoré ju tlačili na nepoddajné kosti, som sa snažila kričať pokyny pre Richarda s Michaelom. Richard bol takmer úplne nepoužiteľný. Nezvládal moju bolesť (alebo „hrôzu“, ako ju pomenoval oveľa neskôr), nie to že by ešte pomáhal s epiziotómiou alebo narábal s provizórnymi kliešťami, ktoré sme získali od Rámčanov. Z Michaela sa síce aj v chladnej miestnosti lial pot, no galantne sa snažil vyplniť moje často nezrozumiteľné príkazy. Skalpelom z lekárničky mi narezal hrádzu, potom po chvíli váhania (a množstva krvi) chytil do klieští Simoninu hlavičku. Na tretí pokus sa mu ju akosi podarilo vtlačiť naspäť do pôrodného kanála a otočiť ju tak, aby sa konečne mohla narodiť.

Keď vyšla hlavička, obaja nadšene vykrikli. Sústredila som sa na dýchanie, aby som neupadla do bezvedomia. Aj ja som však napriek všetkej bolesti nadšene zrevala, keď posledný silný krč vytlačil Simone do Michaelových nastavených rúk. Pupočnú šnúru prerezal Richard, jej otec. Hneď potom Michael zdvihol Simone tak, aby som na ňu videla. „Je to dievčatko,“ oznámil so slzami v očiach. Jemne mi ju položil na brucho, trocha som sa podvihla a pozrela na ňu. Na prvý pohľad vyzerala celkom ako moja matka.

Prinútila som sa ostať pri plnom vedomí, kým som sa nezbavila placenty a s Michaelovou pomocou nedokončila stehy na rane od skalpelu. Až potom som sa zosypala. Z ďal-

ších dvadsiatich štyroch hodín si veľa nepamätám. Bola som taká vyčerpaná z dlhého a ťažkého pôrodu (kontrakcie sa objavovali v päťminútových intervaloch už jedenásť hodín pred Simoniným narodením), že som využívala každú príležitosť na spánok. Novorodená dcérka sa bez problémov prisala k prsníkom – Michael trvá na tom, že raz či dvakrát pila aj v čase, keď som nebola celkom zobudená. Teraz, len čo začne jesť, sa mi prsia okamžite nalievajú mliekom. Po dojčení vyzerá celkom spokojne. Som rada, že mám pre ňu dosť mlieka – bála som sa, aby som pri nej nemala rovnaký problém ako pri Genevieve.

Keď som hore, stále je pri mne jeden z mužov. Richardov úsmev mi pripadá trocha silený, no aj tak si ho cením. Michael je vždy pripravený dať mi po zobudení Simone do rúk či priložiť rovno k prsiam. Vyzerá pri nej šťastne, aj keď malá plače, a neustále opakuje, aká je nádherná.

Momentálne Simone spí vedľa mňa zabalená do kvázi deky od Rámčanov (tkaniny sa mimoriadne ťažko definujú, najmä keď príde na vlastnosti ako „jemná“ v kvantitatívnom jazyku, ktorému naši hostitelia rozumejú). Naozaj sa podobá na moju mamu. Má veľmi tmavú pleť, ešte tmavšiu ako ja, a chumáčiky vlasov čierne ako uhoľ. So sýtohnedými očami a hlavičkou ešte vždy zdeformovanou od ťažkého pôrodu je ťažké nazvať ju krásnou, ale Michael má – samozrejme – pravdu. Je nádherná. V mojich očiach sa vtom krehkom, červenkastom tvorčekovi s freneticky rýchlym dychom ukrýva nekonečná krása. Vitaj na svete, Simone Wakefieldová!

2

6. január 2201

Už dva dni som deprimovaná a unavená – Bože, ako hrozne unavená! Aj keď mi je jasné, že ide o typické príznaky popôrodnej depresie, neviem s ňou nič robiť.

Toto ráno bolo najhoršie zo všetkých. Zobudila som sa ešte pred Richardom a nehybne som ležala na svojej časti matraca. Malá sladko spala v rámskej kolíske pri stene. Napriek všetkej láske som nedokázala nájsť v jej budúcnosti ani štipku niečoho optimistického. Extáza, ktorá obklopovala jej narodenie a vydržala aj sedemdesiatdva hodín po ňom, totálne vyprchala. Namiesto nej sa mi hlavou valí prúd myšlienok bez nádeje a otázok bez odpovede. Aký budeš mať život, moja krehká Simone? Ako ti my, tvoji rodičia, môžeme zabezpečiť budúce šťastie?

Moja milovaná dcérenka, ešte o tom nevieš, ale žiješ s rodičmi a ich priateľom Michaelom O'Toolom v podzemnej nore na palube ozrutného mimozemského plavidla. Všetci traja dospelí v tvojom živote sú kozmonauti z planéty Zem, ktorých pred necelým rokom vyslali spolu s ďalšími preskúmať mimozemský svet pomenovaný po bohovi Rámovi. Tvoja mama, otec a generál O'Toole sú jediní ľudia, čo ostali v tejto lodi mimozemského pôvodu, keď nečakane zmenila smer, aby sa vyhla salve jadrových zbraní odpálených z paranoidnej Zeme.

Nad tvou norou je ostrov plný záhadných mrakodrapov, ktorému hovoríme New York. Obklopuje ho zamrznuté more, ktoré prechádza po celom obvode valca menom Ráma a delí ho na dve časti. Podľa otcových výpočtov sa práve nachádza na orbite Jupitera (aj keď samotný plynný obor je práve veľmi ďaleko, na opačnej strane Slnka) a hyperbolická trajektória by ho mala nakoniec celkom dostať zo slnečnej sústavy. Nevieime, kam smeruje. Nevieime, kto a prečo ho vyrobil. Vieme, že nesie aj ďalších cestujúcich, nemáme však tušenia, odkiaľ sa vzali, ale máme podozrenie, že prinajmenšom niektorí môžu voči nám vyslovene cítiť aj nepriateľstvo.

Moje myšlienky sa posledné dva dni znova a znova vracali do tých istých kolají: Je skrátka neodpušiteľné, že sme ako dospelí ľudia priviedli takého bezmocného a nevinného tvora do prostredia, o ktorom vieme tak málo a ktoré absolútne nemáme pod kontrolou.

Skoro ráno som si uvedomila, že mám tridsiate siedme narodeniny, a trpko som sa rozplakala. Spočiatku len ticho a jemne, no ako ma zaplavovali spomienky na predchádzajúce oslavy, plač sa zmenil na prenikavé, hlasné vzlyky. Premohol ma akútny a hlboký žiaľ nielen nad Simone, ale aj nad sebou. Ako som spomínala na našu nádhernú modrú planétu a nevedela si ju predstaviť v Simoninej budúcnosti, musela som si klásť stále rovnakú otázku: Prečo som porodila dieťa uprostred tejto hrôzy?

Zase to slovo. Richard ho má veľmi rád. V jeho slovníku naň existuje takmer neobmedzené množstvo použití. Všetko, čo je chaotické či mimo kontroly – či už technický problém alebo manželská kríza (napríklad, keď žena vzlyká v záchvate popôrodnej depresie) – označuje za „hrôzu“.

Muži mi ráno nevedeli ktovieako pomôcť. Ich márne pokusy o to, aby som sa cítila lepšie, môj stav iba ďalej zhoršovali. Otázka: Prečo takmer každý muž pri konfrontácii s nešťastnou ženou okamžite predpokladá, že jej nešťastie musí nejako súvisieť s ním?

Hm... Vlastne to nie je celkom fér. Michael vychoval tri deti a o takýchto pocitoch vie svoje. Väčšinou sa ma len pýta, ako by mi mohol pomôcť. Richarda však moje slzy úplne zdevastovali. Vyľakalo ho, že sa budím do usedavého plaču. Spočiatku si myslel, že mám kruté bolesti. Keď sa dozvedel, že nie, že je to len depresia, nijako výrazne mu to nepomohlo. Keď nadobudol istotu, že za moju náladu rozhodne nemôže, mlčky sedel a počúval moje obavy o Simoninu budúcnosť. Pripúšťam, že som trocha prehánala, no faktom je, že nechápal nič z toho, čo sa mu snažím vysvetliť. Opakoval stále to isté – že jej osud nie je o nič neistejší ako ten náš – v presvedčení, že absencia logického dôvodu pre depresiu by ju mala okamžite potlačiť. Po hodine plnej nedorozumení nakoniec dospel k pravdivému záveru, že mi tým nepomáha, a rozhodol sa nechať ma samu.

(O šesť hodín neskôr.) Už mi je lepšie. Do konca narodenín ešte stále ostávajú tri hodiny. Večer sme mali skromnú oslavu.

Pred chvíľou som nakrmlila Simone, ktorá teraz spí vedľa mňa. Michael pred štvrt' hodinou odišiel do svojej izby. Richard zaspal do piatich minút od momentu, keď sklonil hlavu na vankúš. Celý deň pracoval na mojej žiadosti o lepšie plienky.

Páči sa mu dohliadať a katalogizovať naše kontakty s Rámčanmi, alebo kto to prevádzkuje počítače, ktoré aktivujeme na čiernej obrazovke v našej izbe. Nemôžeme si byť istí, že tam niekde sú ozajstné tvory, ktoré reagujú na naše požiadavky a prikazujú továrňam vyrábať pre nás kadejaké veci, no je jednoduchšie hovoriť o nich ako o Rámčanoch.

Komunikačný proces s nimi je zároveň priamočiary aj komplikovaný. Komplikácie spočívajú v tom, že s nimi hovoríme prostredníctvom obrázkov a presne kvantifikovaných vzorcov v jazyku matematiky, fyziky a chémie. Priamočiarosť je v tom, že naše vety majú pozoruhodne jednoduchú skladbu. Zvyčajne sa skladajú len z frázy „chceli by sme“ alebo „prosíme si“ (samozrejme, nemôžeme vedieť, či je to dôležité aj v preklade – možno to v jazyku Rámčanov znamená grobianske „daj mi!“) nasledovanej podrobným opisom toho, čo by sme od nich radi získali.

Najťažšie je vyjadriť sa pomocou chemických vzorcov. Aj celkom jednoduché predmety dennej potreby ako mydlo, papier či sklo mávajú dosť zložitú chemickú štruktúru a len veľmi ťažko sa špecifikuje presné zloženie a pomer ich zlúčenín. Richard už na samom začiatku zistil, že niekedy musí definovať aj výrobný proces a tepelné podmienky, inak nedostaneme ani zďaleka to, čo sme chceli. Proces žiadania je plný pokusov a omylov. Spočiatku to nešlo veľmi dobre a dosť nás to frustrovalo. Trpko sme ľutovali, že si nepamätáme viac z vysokoškolskej chémie. Nedostatočný pokrok v získavaní vecí dennej potreby nakoniec viedol až k tomu, čo Richard nazval Veľkou výpravou. Uskutočnila sa pred štyrmi mesiacmi.

V tom čase vonkajšia teplota v New Yorku aj vo zvyšku telesa klesla na päť stupňov pod nulou. Richard potvrdil, že Valcové more opäť celkom zamrzlo, a mňa zase trápili obavy, že nebudeme pripravení na narodenie dieťaťa. Všetko nám

trvalo príliš dlho. Napríklad inštalácia záchoda sa ukázala ako závažný projekt na celý mesiac, navyše s dosť slabým výsledkom. Náš problém väčšinou spočíval v nedostatočne presných technických detailoch, niekedy sa však objavil aj na strane Rámčanov. Niekoľkokrát nás jazykom vedy upozornili, že naše požiadavky nedokážu v dohľadnom čase splniť.

Raz ráno teda Richard oznámil, že načas opustí noru, lebo sa chce dostať k vojenskému modulu Newtona, ktorý je stále ukotvený na vonkajšom plášti. Odôvodnil to potrebou získať z lodného počítača kľúčové komponenty vedeckej databázy (ktoré by nám nesmierne zjednodušili komunikáciu s Rámčanmi), ale priznal aj, že veľmi túži po poriadnom jedle. Chemické potraviny od našich hostiteľov nás udržali pri živote a zdraví, no väčšinou boli bez chuti a často aj vyslovene nechutné.

Musím uznať, že chyba nebola na strane Rámčanov. Aj keď sme vedeli opísať zlúčeniny, ktoré náš organizmus potrebuje, nik z nás sa nikdy nezaoberal zložitými biochemickými procesmi, ktoré vytvárajú chuť jedla. Jedlo pre nás bolo spočiatku len nevyhnutné, nie však príjemné. Tá ich „gebuzina“ sa často takmer nedala prehltnúť a občas nám z nej bývalo poriadne zle.

Takmer celý deň sme rozoberali všetky klady a zápory Veľkej výpravy. Ja som sa práve nachádzala v štádiu tehotenstva, keď vás hnusne páli záha, a necítila som sa práve najlepšie. Predstava, že ostanem sama, kým muži prejdú pešo cez ľad, nájdu rover, odvezú sa cez Centrálnu planinu k lanovke a nechajú sa ňou vytiahnuť (alebo po schodoch vyšliapu) dlhé kilometre ku komore Alfa, ma síce netešila, no chápala som, že na to jednoducho treba dvoch. Všetci sme sa zhodli, že podstúpiť takúto výpravu celkom sám by bolo skrátka hlúpe.

Richard si bol takmer istý, že rover bude stále funkčný, pri lanovke však už toľko optimizmu nemal. Dlhو sme rozoberali škody, ktoré mohli vojenskému modulu Newtona spôsobiť jadrové výbuchy vnútri ochranného silového poľa. Predpokladal, že keď nevidíme žiadne štrukturálne poškodenia (mali sme prístup k vonkajším senzorum Rámu a za posledné mesiace

sme si prostredníctvom nich viackrát obzerali ukotvený modul), je celkom možné, že Ráma pri vlastnej obrane ochránil aj našu loď a dovnútra neprenikla žiadna silnejšia radiácia.

Ja som to nevnímala ani zďaleka tak optimisticky. Spolu s technikmi som sa zúčastnila na návrhu radiačnej ochrany lode a dobre som si uvedomovala, nakoľko sú zraniteľné jej jednotlivé systémy. Aj keď sa dalo čakať, že vedecká databáza bude v poriadku (vyrobili ju z mimoriadne odolných dielov), zásoby potravín by mali byť takmer naisto kontaminované. Od začiatku sme vedeli, že ich vezieme v relatívne nechránenej časti modulu. Pred štartom dokonca panovali obavy, aby ich neznehodnotilo žiarenie zo silnejšieho slnečného výboja.

Nebála som sa ostať sama tých pár dní až týždňov, kým sa muži nevrátia z výpravy. Skôr mi robila starosti možnosť, že by sa jeden alebo aj obaja vôbec nevrátili. Nešlo len o oktopavúky či ďalšie mimozemské tvory, ktoré môžu obývať tento obrovský valec. Museli sme vziať do úvahy aj environmentálne ohrozenia. Čo ak Ráma začne nečakane manévrovať? Čo ak dôjde k nejakej inej udalosti, ktorá im znemožní návrat do New Yorku?

Obaja ma ubezpečili, že nebudú nič riskovať, že pôjdu len do vojenského modulu a naspäť za mnou. Vyrazili na úsvite dvadsaťosem hodinového rámskeho dňa. Ostala som sama prvý raz od dlhého osamelého putovania New Yorkom, ktoré sa začalo pádom do jamy. Samozrejme, tentoraz som nebola celkom sama. Cítila som, ako vo mne kope Simone. Je úžasné nosiť v sebe bábätko. Na tom, že vo vás žije ešte ďalšia dušička, je niečo neopísateľne krásne – najmä preto, lebo v sebe nesie polovicu vašich génov. Škoda, že muži nemôžu zažiť tehotenstvo. Keby mohli, zrejme by chápali, prečo sa ženy tak zaujímajú o budúcnosť.

Na tretí pozemský deň od ich odchodu ma prepadla ponorková choroba. Rozhodla som sa vyliezť z nory a prejsť sa hore po New Yorku. V Rámovi bola noc, no cítila som sa natoľko zle, že som na tmu nedbala. Na povrchu bolo dosť chladno. Zazipsovala som si okolo tehotenského brucha leteckú kom-

binézu. Ubehlo sotva pár minút a celá som zmeravela. Adrenalin musel preniknúť aj do Simone, lebo začala divo kopať. Započula som šuchot kovovej kefy na plechu, sprevádzaný vysokofrekvenčným piskotom. Ten zvuk sa nedal s ničím pomýliť: Po New Yorku jednoznačne chodil oktopavúk. Rýchlo som sa vrátila do nory a počkala v nej na rámsky deň.

Za svetla som znova vyšla hore a prechádzala sa po prázdnom meste. Pri divnej stodole, v ktorej som spadla do jamy, som začala pochybovať o tvrdení, že oktopavúky vyliezajú iba v noci. Richard od začiatku trval na tom, že sú nočné tvory. V prvých mesiacoch po prelete okolo Zeme – to sme ešte nemali ochrannú mrežu, ktorá bráni nevítaným hosťom vo vstupe do nory – nasadil okolo nory oktopavúkov primitívne senzory (v tom čase ešte nevedel, ako získať od Rámčanov prepracovanejšiu elektroniku). Potvrdili mu, že tie obludy skutočne vyliezajú iba za tmy. Nakoniec všetky jeho snímače odhalili a zničili, no to už mal dosť dát na podporu svojej hypotézy.

Jeho závery ma však ktovieako neupokojili, keď ku mne nečakane doľahol úplne neznámy zvuk odkiaľsi od našej nory. Práve som stála v stodole a pozerala sa do jamy, ktorá ma pred deviatimi mesiacmi takmer pripravila o život. Okamžite sa mi divo rozbúšilo srdce a naskočila mi husia koža. Najhoršie bolo, že ten zvuk sa ozýval odkiaľsi medzi mnou a mojím rámskym domovom. Opatrne som sa k nemu zakrádala. Spoza každého rohu som vždy najprv len vykukla, kým som zaň odbočila. Nakoniec som zistila, čo ho vydáva. Richard pílił rámsku sieťovinu malou motorovou pílou, ktorú si doniesol z Newtona.

Našla som ho uprostred sporu s Michaelom. Medzi fádnyimi nízkymi búdami asi sto metrov východne od našej nory bola natiahnutá relatívne malá sieť s azda piatimi stovkami uzlov a rozmermi tri krát tri metre. Podľa Michaela nebolo rozumné púšťať sa do nej motorovou pílou, ale Richard odôvodňoval svoj postup elasticitou materiálu.

Niekoľko minút sme sa objímali a bozkávali a potom mi porozprávali o Veľkej výprave. Prebehla celkom hladko. Rover

aj lanovka fungovali bez problémov. Podľa meraní bola vo vojenskom module stále zvýšená radiácia, tak sa v nej zdržali čo najkratšie a nepriniesli žiadne potraviny. Vedeckú databázu našli vo veľmi dobrom stave. Richard využil kompresiu dát na presun čo najväčšej časti na nosiče kompatibilné s našimi prenosnými počítačmi. Priniesli aj veľký ruksak s nástrojmi ako motorová píla, ktoré nám pomôžu pri vylepšovaní nového domova.

Odvtedy až po Simonino narodenie obaja neúnavne pracovali. Vďaka chemickým informáciám z databázy sa nám od Rámčanov ľahšie objednávali potrebné veci. Dokonca som experimentovala s pridávaním neškodných esterov a ďalších jednoduchých organických zlúčenín, aby potrava lepšie chutila. Michael si dokončil vlastnú izbu, muži vyrobili kolísku pre Simone a podarilo sa poriadne zlepšiť záchody. Keď odhliadneme od jednoznačných obmedzení, mali sme celkom dobré životné podmienky. Ajaj! Vedľa mňa sa ozýva tichý plač. Je čas nakrmiť dcéru.

Kým neuplynie posledných tridsať minút mojich narodenín, chcem sa ešte vrátiť k živým spomienkam na predchádzajúce narodeniny, ktoré mi ráno spôsobili nečakanú depresiu. Narodeniny boli pre mňa vždy najdôležitejším dňom roka. Vianoce a Nový rok sú tiež výnimočné, no inak, pretože ich slávia všetci. Narodeniny sa sústreďia vždy len na vás. Ja som tie svoje využívala ako čas na reflexiu a uvažovanie nad smerovaním môjho života.

Keby som sa zamyslela, asi by som si spomenula na každé jedny od veku päť rokov. Samozrejme, niektoré spomienky sú živšie ako iné. Dnes ráno vo mne viaceré evokovali silnú nostalgiu a smútok za domovom. V hlbokej depresii som si zúfala nad tým, že nedokážem Simone zabezpečiť poriadny a bezpečný život. Ale ani v tej najhlbšej konfrontácii s neistotou, ktorá nás tu obklopuje, by som si neželala, aby tu so mnou nebola a neprežívala so mnou zázrak života. Sme jednoducho dve pútničky spojené najhlbším putom rodiča a dieťaťa, ktoré spoločne prežívajú zázrak vedomia, ktorému hovoríme život.

Podobné puto som už zažila nielen s mamou a otcom, ale aj s prvou dcérou Genevieve. Hm... Je úžasné, že si viem tak jasne vybaviť mamu. Aj keď zomrela pred tridsiatimi siedmimi rokmi, keď som mala len desať, nechala mi v duši priehrstie nádherných spomienok. Moje posledné narodeniny s ňou boli mimoriadne vydarené. Všetci traja sme sa odviezli vlakom do Paríža. Otec mal na sebe nový taliansky oblek a vyzeral fantasticky. Mama si vybrala jeden z krikľavých pestrofarebných krojov. S vlasmi vyčesanými do niekoľkých vrstiev vyzerala presne ako princezná Senoufov, ktorou aj bola, kým sa nevydala za otca.

Večerali sme v luxusnej reštaurácii za Champs-Élysées a potom sme šli na vystúpenie černošskej tanečnej skupiny, ktorá predvádzala tance západnej Afriky. Po predstavení nás pustili do zákulisia a mama ma zoznámila s jednou z tanečnic – vysokou, nádhernou ženou čiernou ako uhoľ. Bola to jedna z jej sesterníc z Pobrežia slonoviny.

Počúvala som ich rozhovor v jazyku maminho kmeňa a snažila som sa rozpomenúť na slová, ktoré som sa pred tromi rokmi učila v rámci prípravy na rituál *poro*. Opäť som musela žasnúť, o koľko je mamina tvár expresívnejšia, keď hovorí so svojimi ľuďmi. Nech ma však ten večer akokoľvek fascinoval, stále som mala iba desať rokov a dala by som prednosť klasickej oslave s kamarátkami zo školy. Keď sme sa viezli vlakom domov na predmestie Chilly-Mazarin, mama videla, že som sklamaná.

„Nebud' smutná, Nicole,“ povedala mi. „Na budúci rok budeš mať vlastnú oslavu. Teraz sme ti s otcom chceli ukázať aj druhú časť tvojho ja. Si francúzska občianka a celý život si prežila vo Francúzsku, no časť z teba pochádza z kmeňa Senoufov a má korene hlboko v tradíciách a obyčajoch západnej Afriky.“

Ešte aj dnes si živo spomínam na tance z Pobrežia slonoviny, ktoré predvádzala mamina sesternica s ďalšími tanečnicami. Na moment si predstavím, ako kráčam do nádherného divadla s desaťročnou Simone, no táto fantázia sa nedá nijako

udržať. Za orbitou Jupitera nie sú žiadne divadlá. Moja dcéra zrejme ani nikdy nepochopí, čo také divadlo znamená. Ani nad tým nechcem premýšľať.

Niektoré z mojich dnešných slúz pramenili z vedomia, že Simone sa nikdy nestretne so starými rodičmi. V jej živote budú len mytologickými postavami, ktoré pozná iba z fotografií a videí. Nikdy nezažije radosť z úžasného hlasu mojej mamy či jemnej a nežnej lásky v očiach môjho otca.

Po matkinej smrti si otec dával veľmi záležať, aby mi zakaždým pripravil pozoruhodnú narodeninovú oslavu. Na dvanásťte narodeniny – krátko po tom, čo sme sa nastahovali do vily Beauvois, sa so mnou napriek sneženiu vybral na prechádzku dokonale upravenými záhradami Château de Villandry. Sľúbil mi, že kedykoľvek ho budem potrebovať, vždy bude stáť po mojom boku. Stisla som mu ruku a ďalej šliapala popri živom plote. V ten deň som aj plakala a priznala pred ním (aj pred sebou), ako sa bojím, aby ma aj on neopustil. Privinul si ma na hrud' a pobožkal na čelo. Ten sľub nikdy neporušil.

Vlani – teraz mi to pripadá ako v minulom živote – sa moje narodeniny začali vo vlaku do lyžiarskeho strediska tesne za francúzskymi hranicami. Ešte aj o polnoci som bola hore a znova prežívala stretnutie s Henrym v chate na svahu Weissfluhjoch. Keď sa na to nenápadne vypytoval, neprezradila som mu, že je Genevievin otec. Túto satisfakciu som mu neposkytla.

Pamätám si však, ako som sa sama seba vo vlaku pýtala, či je fér tajiť pred dcérou, že jej otec je anglický kráľ. Vari je pre mňa pýcha a sebaúcta natolko dôležitá, že pre ne dokážem dcéru zatajiť, že je princezná? Preberala som si to zo všetkých strán, pozerala naslepo do tmy, keď sa pri mne ako na povel objavila Genevieve. „Všetko najlepšie, mami!“ povedala so širokým úsmevom. Keď ma objala, takmer som jej prezradila, kto je jej otec. Aj by som to bola urobila, o tom nepochybujem, keby som čo i len tušila, ako dopadne naša vesmírna expedícia. Chýbaš mi, Genevieve. Lutujem, že som sa s tebou primerane nerozlúčila.

Spomienky sú divná vec. Dnes ráno mi depresívny príval spomienok na minulé narodeniny len zbytočne zosilnil pocit osamenia a straty. Teraz, keď som v lepšej nálade, si tie isté reminiscencie naplno vychutnávam. Už nie som taká šialene smutná z toho, že Simone nič podobné nezažije. Jej narodeniny budú celkom iné ako moje, no jedinečné. Mojou výsadou a povinnosťou je zabezpečiť, aby ich mala také pozoruhodné a plné lásky, ako sa len dá.

26. máj 2201

Pred piatimi hodinami sa v Rámovi začala séria nezvyčajných udalostí. Práve sme si spolu sadli k večeri pozostávajúcej z roz-bifu, zemiakov a šalátu (aby sme presvedčili samých seba, že máme chutnú stravu, dali sme chemickým zlúčeninám od Rámčanov mená pozemských jedál, sú odvodené od ich výživovej hodnoty, takže „rozbiť“ je bohatý na bielkoviny, „zemiaky“ obsahujú sacharidy, a tak ďalej), keď sme začuli vzdialený, no prenikavý piskot. Prestali sme jesť a muži sa vybrali zistiť, čo to je. Keď zvuk neustával, zobrala som Simone, teplo sa obliekla, malú zabalila do niekoľkých diek a šla hore do zimy.

Na povrchu znel piskot oveľa silnejšie. Boli sme si takmer istí, že prichádza z juhu, no keďže bola rámska noc, dosť sme sa zdráhali vzdaľovať sa od nory. Po chvíli sa však na hladkých stenách mrakodrapov začali odrážať pestrofarebné záblesky, a to sa už jednoducho nedalo ignorovať. Opatrne sme sa presunuli na južný breh ostrova, kde už nič nebráni vo výhľade na imponantné rohy na južnej kupole Rámu.

Z brehu Valcového mora sme uvideli naplno rozbehnutú svetelnú šou. Gigantické rohy boli vyše hodiny ožiarené lúčmi farebného svetla, ktoré sa neustále menilo a presúvalo. Ešte aj malú Simone fascinovali dlhé výboje žltej, červenej

a modrej, čo preskakovali medzi rohmi a vrhali do tmy dúhové odlesky. Keď sa šou skončila, zapli sme baterky a vydali sa na spiatočnú cestu.

Nekráčali sme veľmi dlho, keď náš rozhovor odrazu prerušilo dlhé vzdialené zavrešťanie – nepochybne zvuk jedného z lietavcov, ktoré nám s Richardom vlni pomohli uniknúť z New Yorku. Prudko sme zastali a započúvali sa do tmy. Od návratu do New Yorku, odkiaľ sme chceli varovať Rámčanov pred jadrovým útokom, sme žiadneho z nich nevideli. Oboch nás to veľmi nadchlo. Richard sa v minulosti párkrát vybral k ich nore, no na jeho krik dolu kolmou šachtou nik nereagoval. Len pred mesiacom vyslovil názor, že asi celkom opustili New York. Dnešný vresk prezrádzal, že prinajmenšom jeden z našich priateľov tu ešte niekde je.

Neubehlo ani pár sekúnd, nestihli sme sa ani rozhodnúť, či niekto z nás nepôjde hľadať lietavca, a začuli sme ďalší zvuk. Aj tento bol známy a znel prisilno na to, aby sme sa pri ňom mohli cítiť bezpečne. Kefy na plechu sa, našťastie, neozývali medzi nami a norou, preto som pevne chytila Simone a naplno sa rozbehla do bezpečia nory. V tom chvate som potme dvakrát takmer narazila do steny mrakodrapu. Posledný sa k nore dostal Michael. Ja som už medzičasom stihla otvoriť dvere aj mrežu. „Je ich viacero,“ povedal Richard zadychčane. Zvuk oktopavúkov silnel a zdalo sa, že prichádza zo všetkých strán. Richard namieril baterku do dlhej ulice na východ od nory a všetci sme uvideli, ako sa ňou blížia dva veľké temné tvory.

Za normálnych okolností chodíme spať do dvoch či troch hodín od večere, dnes to však bolo iné. Svetelná šou, vresk lietavca a blízke stretnutie s oktopavúkmi nás nabilo energiou. Donekonečna sme sa o tom rozprávali. Richard bol presvedčený, že sa chystá niečo veľké. Pripomínal nám, že manévru pri Zemi takisto predchádzala svetelná šou na južnej kupole. Kozmonauti, ktorí ju vtedy sledovali, sa zhodli, že má slúžiť ako oznam či možno aj varovanie. Ale aký význam bude mať tá dnešná?